

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - - - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - - - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878
NO. 84. — STEV. 84.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 10, 1931. — PETEK, 10. APRILA 1931

TELEFON: Chelsea 3-3878
VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX

PORTUGALSKI PREDSEDNIK CARMONA ISČE ZAVETJA

Z OTOKA MADEIRE SE JE RAZŠIRILA VSTAJA TUDI NA BLIŽNJE AZORSKE OTOKE

Vse kaže, da se bo tudi posadka v Lizboni v najkrajšem času spuntala. — Garniziji dve Azorskih otokov sta se pridružili vstašem. — Politični izgnanci voditelji revolucije na Madeiri. — Portugalsko glavno mesto je slično oboroženemu taboru. — Veliki topovi bojnih ladij so namerjeni na mesto.

LIZBONA, Portugalska, 10. aprila. — Ker vse kaže, da se bo tudi tukajšnja posadka spuntala, si je poiskal portugalski predsednik Carmona s člani svojega kabineta zavetja v vojašnici tretjega artilerijskega polka.

Lizbona se je preko noči izpremenila v oboroženo taborišče. Vojaki stoje bodisi na straži, bodisi patrulirajo po mestu. Ulice so polne oklopnih avtomobilov. Artillerija je zasedla stragične točke izven Lizbone. Topovi bojnih ladij v pristanišču so namerjeni na glavno mesto.

LIZBONA, Portugalska, 9. aprila. — Vojaška vstaja v Funchalu na Madeiri, kjer je prevzela vojaška junta vlado nad otočjem, se je razširila tudi na Azore. Garniziji na otokih San Miguel in Angra do Heroismo sta odrekli zvestobo centralni vladi v Lizboni.

Položaj na otoku Angra do Heroismo je tem resnejši, ker se nahaja tam precejšnje število političnih izgnancev, ki so nekoč zavzemali v lizbonski vladi visoka stališča. Vse kaže, da vodijo izgnanci vstaško gibanje.

Danes zjutraj je bilo arretiranih v tukajšnjem mestu trideset oseb, osumljениh zarote.

Spolno se govori, da se je vlada premisnila in da ne bo skušala s silo zatreći vstaje na Madeiri. Tako obotavljanje bi navdalo vstaše na Portugalskem z novim pogumom.

Med arretiranimi je bil tudi major Aragae, nadzornik vojaške letalske skupine. Toda v zaporu ni bil dolgo. Popoldne je skočil preko zidu kaznilnice, planil v čakajoči avtomobil ter se odpeljal na letališče. Tam je zaplenil aeroplanski in neznanokam odletel.

Med arretiranimi so: — dr. Luno Simeon, bivši član kabineta, dr. Rocha Sarairva, profesor literarne akademije, in inžinir dr. Kent Serao.

Vlada pravi, da je z aretacijo teh oseb zatrla zrato, koje namen je bil strmoglavitvi vlado predsednika Carmone. Med arretiranci je tudi nekaj častnikov lizbonske in oportske garnizije.

Vlada je odločno zanikala vest, da so se čete, ki so bile poslane, da zatrlo zrato, pridružile vstašem. Vojaška ekspedicija, poslana na Madeiro, bo še jutri dospela v Funchal. Doslej še nekrkava revolta v Funchalu, je vsekakor dosti več kot pa samo lokalna vstaja, kajti vodijo jo možje, ki so zavzemali nekoč v portugalski vladi visoka mesta, ter so izda dne, ko so bili poslani v izgnanstvo, upali, da se bodo prej ali slej vrnili v domovino.

Sprva je Carmonova vlada označila vstajo kot nekako burko, danes se pa že zaveda vse resnosti položaja.

Med političnimi izgnanci na Madeiri se nahajata bivši portugalski ministrski predsednik Cardoso in bivši vojni minister Fereira. Oba prištevajo med voditelje vstaje.

Vstaši so uverjeni, da bo izbruhnila vstaja tudi na drugih portugalskih otokih in slednjič v domovini, cesar posledica bo strmoglavljenje Carmonove diktature.

Z veliko vztrajnostjo se širijo vesti o predstoječi vstaji v Lizboni. Vojaštvo je pripravljeno v vojašnicah za vsak slučaj.

GANGSTERJI — PRVA ŽRTVA A. ČERMAKA

Novi čikaški župan hoče prepoditi vse bandite. Češki poslanik v Washingtonu je čestital svojemu rojaku k izvolitvi.

CHICAGO, Ill., 9. aprila. — Anton Cermak, ki rimerava zasesti svoje mesto kot župan Chicaga, je bil danes vprašan, kaj misli storiti z Al Caponom.

— V kolikor mi je znano, se muši sedaj izven mesta, a svetujem mu, naj se ne prikaže v prihodnjih četrtih letih, — je odgovril Cermak.

Izgnan je bil od tukaj. Zdaj stanuje v Floridi. Tam naj ostane.

— Kako pa je z banditi v splošnem? — so ga vprašali.

— Ljudska voja in moja policija jih bosta pregnala od tod. Mi imamo dobro policijo ter lahko v šestdesetih dneh bojet uveljavimo postavo in red.

Zastopnikom angleškega časopisa je rekel Čermak, da nima nícesar proti angleškemu kralju.

— Kaj bo moj prvi korak? Prvi korak sem že storil. Dal sem policijskemu komisarju navodilo, naj zopet nastavi štiri policijske kapiiane, ki so bili odstavljeni, ker so bili moji prijatelji.

GOSPODARJI USTANOVILI SVOJO UNIJO

Duhovniki in odvetniki si prizadevajo pretrgati vrste United Textile Workers.

BOSI V LAWRENCE BULL
LAWRENCE, Mass., 9. aprila. — Nova unija je bila ustavljena tukaj. Odvetnik Malonej je 31. marca objavil, da je dobil čarter za dejavko organizacijo za Lawrence, ki bo dobila ime:

American Textile Workers unija. Označil se je kot odvetnik nove unije, ki jo stremljenje je izboljšati položaj delavcev. Ustanovili so jo duhovniki in odvetniki kot protutez napram United Textile Workers.

Srah pred komunisti je kumoval novi organizaciji. Tukaj so izjavili vsi, ki so se pokorili njenemu klicu. Rekli so, da nočajo tako slabitih časov kot so v Rusiji.

SPEAKER LONGWORTH JE UMRL

AIKEN, S. C., 9. aprila. — Po kratki bolezni, pljučnici, je umrl danes tukaj speaker poslanske zbornice, Nicholas Longworth. Star je bil eno in šestdeset let. Ob njegovih smrtnih postelji je bila njegova žena Alice, hči pokojnega predsednika Roosevelt.

Truplo bodo odvedli v Cincinnati, Ohio, kjer bo v soboto popoldne pokopano.

Mornarji in častniki na največji portugalski bojni ladji "Vasco da Gama" so se spuntali. Pravijo, da se ne bodo borili vstašem v Funchalu.

Portugalski kanonski čoln, ki je vršil pristaniško službo v Funchalu, se je pridružil vstašem.

MACADOO SE JE USTRAŠIL MOKRAČEV

Izjavil je, da pripravljam mokraške tendence demokratom gotov poraz. Odredbe proti nezaposlenosti.

LOS ANGELES, Cal., 9. aprila. — Ugleden demokrat William MacAdoo je zavezl v javnem pismu stavili proti Raskobu, predsedniku narodnega demokratičnega komiteja, glede njezovega stališča proti prohibiciji.

MacAdoo je izjavil nakratko, da bodo demokrati prav gotovo porazeni, če bodo zavezeli stališče, kot ga je priporočila Raskob.

Nadalje se glasi v pismu:

— Bolj pametno je pečati se z vprašanjem splošne nezaposlenosti, ki je najbolj važno in važnejše kot prohibicija. Demokratična stranka ne more nikdar rešiti problema splošne nezaposlenosti ter se pečati z zavarovanjem delavstva.

BUFFALO, N. Y., 9. aprila. — Danes se je prisel pred tukajšnjim zveznim sodiščem proces proti prejemu priseljenškemu in spektorju Charles Drehherju in številnim drugim, ki so obtoženi, da so spravljali v deželo velike množine opojnih pijaca iz Canade.

Morda je obstajala v tem, da so poslali prazne vozove v Canada, kjer so bili naloženi z opojnimi pijaci, nato so dosegli preko mednarodne meje brez inスペクシブ.

"ZEPPELIN" BO ODLETEL V PALESTINO

Obiskal bo tudi Egipt, ker so Angleži dovolili, da se sme ustanoviti v Kairi. — Vodil ga bo dr. Eckener.

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 9. aprila. — Veliki nemški vodilni balon "Graf Zeppelin" se bo danes podala na precej dolg polet.

Letel bo preko Sredozemskega morja in Palestino in Egipt ter dosegel tisto, kar so mu bili Angleži pred davnim letoma prepovedali.

Tedaj pa nato niso hoteli dovoliti, da bi pristali v Kairi, da bi se potniki izkrali in si ogledali mestno.

Izogvarjali so se, da nočajo prevezeti odgovornosti, če bi začel "Graf Zeppelin" nad Egiptom v hude vetrove in če bi se mu kaj dogodilo.

Na to je odvrnil dr. Eckener: — Vem, vem. Nas smatra angleški jezik za male otročice ter se boži, da bi poceplali v vodo ter si zmočili noge.

Topot bo vzel seboj petindvajset minut. Poveljeval mu bo dr. Eckener.

Če bo šlo vse posreči, se bo v pomembnejši letu v Nemčiji.

TUNNEY V HAREMU

ISTAMPAČUL, Turčija, 8. aprila. — Sem je došpel bivši boksarski šampion Gene Tunney, ki potuje po Orientu. Včeraj si je ogledal harem bivšega sultana.

Mornarji in častniki na največji portugalski bojni ladji "Vasco da Gama" so se spuntali. Pravijo, da se ne bodo borili vstašem v Funchalu.

Portugalski kanonski čoln, ki je vršil pristaniško službo v Funchalu, se je pridružil vstašem.

PREMLADA STA ZAČELA

Trinajstletni fant je povabil materi, da se je pajdašil s petnajstletnim, ki ima na vestiumor.

Mrs. Elsie Harris je telefonirala včeraj newyorški policiji, da je njen trinajstletni sin bandit ter da je eden onih, ki so prejšnji teden umrli v Bronxu krojača Silvana Balkowitza in ga oropal, da so dobili denar za cigarete in kinematografi.

Predno je prisla policija, se je pojedil Milton umil in se preoblekel. Mati ga je skrbno počesa.

Policistom je povabil, da se je pojedil s petnajstletnim šolarjem Myronom Hessom, kateri je ustreljen krojača.

Tudi Hess so arretirali. Mirno sta priznala policiji, da sta oropalaka kih dvanajst prostorov, v namenu, da dobita denar za cigarete in druge malenkosti.

Revolver Jim je posodil petnajstletnemu Jamesu Bonarosu, ki ga je pred tedni izmaknil iz nekega avtomobila.

Ko sta pozvala Hess in Harris krojača, naj dvigne roke in naj jima pove, kaj ima denar, se je sledil zakrohalter ter planil proti njima. Hess je sprožil, in Balkowitz je umrl na tlu.

Državni pravnik se še ni odločil, če bosta prisila pred mudiško sodiščo ali pred pravo poroto.

Po njegovem mnenju je kinematograf doliški prispel k pokvarjenosti mladiču. Mladina je začela smatrati lopove in gangsterje za junake, ki se znajo spretno izogniti policiji, ter jih je začela v vseh ozirih posnetam.

Neka družba je izdala poročilo, iz katerega je razvidno, da so lani v Brooklynu izvršili 44 odstotkov vseh zločinov fantje, ki se niso dosegli starosti enoindvajsetih let.

ROSENDAHL BO POVELJE VAL "AKRONU"

WASHINGTON, D. C., 9. aprila. — Poveljnik mornariškega vodiljevalega balona "Akron", ki bo vkratko dovršil, bo poveljeval Charles E. Rosendahl. Poskusni poleti se bodo pričeli knatem meseca julija.

ZDRAVSTVENO STANJE KRALJA JURJA

LONDON, Anglija, 9. aprila. — Poročilo, da se kralju Juriju obrča na bolje, je izvajalo po vsej Angliji veliko zadovoljstvo. Navzite temu se pa govori, da so zdravniki le težavo preprečili napad plužnice.

CUNARD GRADI DRUGI OGROMNI PARNIK

Iz Londona poročajo, da je novo Cunard družba zgraditi drugi ogromni parnik, ki bo veljal nekako trideset milijonov dolarjev. Slišeli so parniku "Britania", katerega že zdaj grade. Imel bo triinštodemdeset let. Ob njegovih smrtnih postelji je bila njegova žena Alice, hči pokojnega predsednika Roosevelt.

Zarcrabe sta najhitrejša nemška parnika "Europa" in "Bremen".

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

VZTRAJNOST PRISTANISKIH USLUŽBENCEV

Governer Louisiane isče izgovorov za svoje nedelavnost. — Boji se nadaljujejo.

NEW ORLEANS, La., 9. aprila. — Stavka pristaniških delavcev ob vodni fronti New Orleansa, je zahtevala danes nadaljnji dve žrtve. Boji, katerega bojujejo člani, zvezni pristaniških delavcev proti znižanju, ki naj bi spravilo mezde od 80 centov na 65, je imel že preje za posledico dve žrtvi na obeh straneh.

Razvitega pa je bilo tudi dostiranjih.

Lastniki nimajo nikakih izgub.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko, Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četr leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemlj nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se bodovali podljiti po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejnejšte bivališče nasnani, da hitrejš najdešmo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 3373

DAVKI NE BODO VIŠJI

Kmalu nato, ko se je vrnil predsednik Hoover s Porto Rico in Virgin otočja, je razpravljal o tem in onem ter tudi omenil, da bo predložen novemu kongresu, ki se bo sestal meseca decembra, proračun za državne izdatke. Rekel je, da bodo izdatki presegali dosedanje, v isti sapi je pa potolažil javnost z obljubo, da davki ne bodo zvišani.

Vsekakor je bila njegova želja, da bi milijonarji in velekorporacije pravočasno izvedele, da jim tudi prihodnjem leto ne bo treba prenašati težih davčnih bremen.

Kaj pomenja ta izjava? Pomenja, da se bo Hoover na vse kriplje branil, če bi se s te ali one strani zahtevalo kaj denarja za preskrbo nezaposlenih.

Sedanji brezposebeni bodo tudi v bodoče brez dela, oni, ki zdaj stradajo bodo tudi prihodnjem leto stradali, seveda, če ne bodo prej lakote pomrili.

Washingtonska gospoda se v tem oziru noče ganiti. Predvsem ji je na tem, da milijonarjem ne bo treba plačevati višjih dakov.

Colonel Woods, ki načeluje predsednikovem odborn za odpravo nezaposlenosti, je obvestil Hooverja takoj po njegovem povratku, da ni v tekočem letu niti misliti na odpravo gospodarske krize. Vse kaže, da se bo kriza še povečala.

In kaj mu je odgovoril predsednik?

Odgovoril mu je, da bo pozval prihodnji kongres, naj se ne ozira na prošnje in zahteve skupin in posameznih okrajov.

Če govorji Hoover o skupinah, misli s tem razredne skupine, oziroma zahteve nezaposlenih in zahteve strokovnih zvez.

Kot interes posameznih okrajev smatra najbrž tudi zahteve, ki so prihajale tudi iz farmerskih okrajev Jugozapada, ki so bili prizadeti vsled suše.

Zadnja leta je bilo vrnjenih multimilijonarjem na milijone dolarjev, češ, za so plačali preveč davka.

Milijon za milijonom je šel iz zvezne blagajne nazaj v nenasitno malho kapitalistov nezaposleni pa zastonj prisojo in moledujejo, da bi jim padla kaka mrvica z bogato obložene mize.

Hoover je s svojo izjavijo izval nezaposleno delavstvo. Zavedno delavstvo bi mu moralno na ta iziv pošteno odgovoriti.

Toda, kaj se hoče. Ameriško delavstvo je vključeno v Ameriški Delavski Federaciji, ki zavzema skoro v vseh vprašanjih približno isto stališče kot ga zavzema predsednik Hoover.

ZAKONI LORDA RUSSELLA.

Nedavno je umrl v Marseillu na gle smrti angleški državni podtnajnik za Indijo lord Russell. Ta lord je bil prvi zastopnik Delavske stranke in angleški gospodski zbornici. Svoj mednarodni "sloves" pa si je lord Russell pridobil s svojimi ženitvami.

Leta 1891 se je lord Russell, potoma ene najstarejših angleških plenitveničkih rodin, oženil z gospodkino Mabel Scottovo. Že nekaj mesecov kasneje pa se je dal v Ameriki ženiti, da svoje žene in se je imenu oženil z neko drugo žensko. Ker pa je bil novi zakon tako po reči "svobodnih" ameriških postavov neveljaven, ga je angleška država (gospodka) zbornica obsegla na 3 meseca zaradi dvo-

Iz Slovenije.

Peter Stepič umrl.

28. marca se je po vsej Ljubljani razizirila povsem neprizakovana vest, da je ob 15. v Leonštu umrl Peter Stepič iz Šiške.

Ponoči se je podvrgel težki operaci, ki je stal, ni prestat.

Pokojnik se je rodil 9. marca 1866 pri Sv. Križu pri Koštanjevcu na Dolenjskem. Bil je sin kmečkih staršev, ki so imeli 10 otrok. Že z 10. letom je odšel po svetu. Z živilo vztrajnostjo in nenavadno prizneno inteligenco se je kmalu osamosvojil ter si ustanovil v Šiški vinščko trgovino, ki je že v nekaj letih prav lepo napredoval ter se slednjih razvila v veliko in cesto po vsej Jugoslaviji. Leta 9. marca je pokojni Peter Stepič v ožjem krogu priznalo 65-letnico in se pač še nikdo ni nadejal, da ga bo usoda tako nato razvila iz dela in življenja.

Vracač je se z dela gr. je v takem stanju našel neki L. J. ter ga spravil domov. Vendar tudi zanj ni bilo

"Ferdinandi človek, misliš, da boš vse ustrohaloval, pojdi ven, če imas korajo?"

In nato se je zgodilo...

Ženske so zbežale, moža pa sta se z noži druga druge zabodila v vrat. Miktar je obležal takoj, Drog pa je odšel in odhajajoč še dejal: "Daj pa hudič imaš dovolj!"

Sestro je nato še poprosil za cujanje, da si obvezne rano, nato pa je krenil močno krvave proti domu.

Toda je že po nekaj korakih omnil ter v luži krije obležal na cesti. Vracač je se z dela gr. je v takem stanju našel neki L. J. ter ga spravil domov. Vendar tudi zanj ni bilo

pomoči več — v kratkem je izdmuhnil.

Nož, s katerim je Miktar nasprotniku zadal smrtno rano, je ležal pred hišo. Drog pa je svojega po izvršenem dejanju obriral in ga še včkinil v žep.

Pokojni Miktar zapušča ženo in štiri stroke, od katerih ima najstarejši križaj 10 let. O vzroku tege pokojnika se širijo različne govorice.

Nekateri pravijo, da sta se z ženo večkrat prepričala, ker je preveč držala z družino Drogovo. Odtod tu je naj bi izviralo sovraštvo med nima in Drogom.

Naj si bo to ali ono, ostane dejstvo, ki drži, in to je:

Vsekakor je k temu strašnemu dogodu mnogo doprinisala žena, brez katere bi se sploh gotovo tako krvavo ne končal.

Peter Zgaga

GLAVNI DOBITEK.

Ker je v Ameriki vsaka stava prepovedana, istotako tudi vsoku žrebcovanju in vsaku loterijsko, boni, kar je pa prikazala zobe. In kakšne zo be je imela, o Bog!

Nobenega koraka ni smel napraviti brez njenje vednosti, razen na delo in z dela domov, živil raj je moral skuhati zajtrk ter ga jih je postelje prisjeti. Zvečer je moral večerje kuhati, po večerji pa posoditi pomiti in vse lepo pospraviti.

Govoriti je smel le takrat, kadar mu je ukazala, pa še takrat ni smel reči drugega kot besedico "ja".

Ce bi rekel "ne", bi bil ogenj v strehi in buka na gizki.

Zaslužil ni dosti, toda nad tistim, kar je zaslužil, je bila ona gospodar. Hrepene je po tem in onem, pa si n' nikdar ni držal upati, da se mu bo hrepeneje uresničilo.

Ko se je vrnil nekaj dne ves strpljen z dela proti domu, stopi k njemu neznanec, rekoč:

— Srečo ponujam, srečo prodajam. Kupi srečko, morda zadenš največji dobitek — petnajst tisoč dolarjev.

— Petnajst tisoč dolarjev! — rojaku se je kar zmegnil prečim. Takoj nato je pa vprašal:

— Koliko je srečka?

— Samo en dolar — je dejal neznanec.

Sama sreča, da je imel dolar v žepu. Od ust oziroma od nog si ga je pritrjal, ker je hodil, če je bilo lepo vreme, cele tri milje peš na delo.

Podnevi ga je imel v čevlju skritega, zvečer, kadar ni ona gledala, ga je pa prividen položil pod kartet.

Stopil je v temno večjo, se sezul in dal neznanec dolar za srečko.

Iza onega časa je nosil srečko v čevlju in jo vsak večer sprati skrival pod karpet.

Včasi, kaj je bil sam, se je zamislil v lepo bodočnost.

— Kaj, če bi dobil, kaj če bi res zadel Prvo, kar bi storil, bi podkupil zdravnik, da bi nasvetoval ženi preživeti najmanj šest mesecev v starem kraju. Ko bi jo spremil v prvi razred najboljšega parnika, bi toliko časa ostal na pomolu, da bi se preprival, da je parnik res odpul, potem bi pa stopil na koncerte vina k Italijani. Mor da bi kar dva ručnika, saj bi imel denarja kot toč.

Iza poroke ni bil nikdar pokusil žalitave vinske kapile.

Toda kaj, toda kaj, to so sanje, ki se mu ne bodo nikdar uresničile.

Kmalu je vse skupaj pozabil.

Nekoga opoldne pa čita v listih, katera stvilka je zadebla.

S tresoto roku sezuge čevelj, razgrne srečko — bila je njegova številka.

Nak, takega pa se ne. Vesel je bil in žalosten. Strela, kam bo vendar z denarjem?

Ob širših popoldan je ni mogel več vzdružati. Ponižno je rekel formano, ce smo domov, ker ga nekaj po želodcu krivic.

Odpravil se je v pisarno, kjer so delili dobrlike. Pokazal je srečko, nakar so mu nasuli zvrhane žepne denarje, tako da ga je komaj pritovoril domov.

Dom prišel, ga je začel vspati na mizo, bilo ga je tri kupe, da je ženi kar pogled jemalo in da ji je sapa zastajala.

Šele, ko ji je povedal, kako neznanstvo srečo je imel, se je čudna blaženost zalesketala v njenih očeh.

Zatem je pograbila vse zlatnike do zadnjega, jih zaklenila v omare ter resnega obraza stopila preden, rekoč:

— Koliko si pa dal za srečko?

— Dolar sem dal, — je odvrnil možic, vedeč, da se nekaj hudega obeta.

— Kje si pa dobil dolar, a? Kje si ga dobil? Meni si ga izmaknil. kaj ne? — Je kritala, ga prijela za ramo in ga pričela tresti, da je trepetal ko šuba na vodi.

— Meni si ga poftati, a? Jaz te bom naučila meni krasiti dolarje! Pa kar dolar mi gre vzedi, kot da bi se dolari po tleh pobiral. Jaz ti bom pokazala, nesmagata tatinka...

Sosedje so pozneje pripovedovali, da je grmela in divjala, še pozno v noč in da sa ga naslednjega jutra videli, kako je šel, skriten v dve gubi, ves opraskan in obunkan na delo.

Iz Jugoslavije.

Zeleniševa metoda v Jugoslaviji za zdravljenje.

Ministrstvo za socijalno politiko in narodno zdravje je upotilo vsem banskim upravam naredbo, ki se nanaša na zdravljenje po Zeleniševi metodi. Naredba navaja, da se je zadnje čase začela Zeleniševa metoda uporabljati v mnogih kraljih jug. držav. Poudarja, da zdravljenja z visoko-frekvenčno električno strugo z aparatu po metodih dr. Franca Zeleniša, niso znateno priznane na metodo Zelenišova in njegovih naslednikov in trdil, da se uporablja električna struja nepretrgoma že iz Teslovin poizkušev na sicer žeščje z večjim ali manjšim uspehom. Po njegovem mnenju deluje Zelenišova z mnogo večjimi uspehi kakor njegov učenec, ki rastejo kar z gospodarsko politiko in narodno zdravje vsem banskim upravam, da posvetijo posebno pozornost vsaki pojavi zdravljenja po tako imenovani Zelenišovi metodi ter da jo najenergičneje pobjuja in zabranjuje.

Dr. Mikulič je nato govoril bolj obširno o načinu energije s posebnim ozirom na metodo Zelenišova in njegovih naslednikov in trdil, da se uporablja električna struja nepretrgoma že iz Teslovin poizkušev na sicer žeščje z večjim ali manjšim uspehom.

Na vprašanje novinarja je znanstvenik pozneje še dodal, da po njegovem prepricaju z dovojnim znanjem izvedeno sistematično električno obsevanje brez dvoma koristi pri raznih vrstah živčnih obolenj, pri mnogih kožnih boleznih, v gotovih primerih arterioskleroze, zlasti pri hipertoni, črevnih motnjah, težkih slučajih sekrecijskih žilev.

Znane so komplikacije, ki so nastale svoječasno v zvezi z obnovljivo beograjskih Zelenišovih institutov. V spominu je že, da je beograjski zdravniški zbornik takrat

ostrosti nasopila proti dovoljni otvorjanju in delovanju Zelenišovih ordinacij. Ne bo pa odveč, če za čim popolnje ilustracijo nazrov navedenih sodobno sodobne edinečnosti, nato pa posvetuje s premalim znanjem in zato tudi z manjšimi uspehi Dr. Mikuliča zatrjuje, da je metoda nedvomno dobra, da pa se pri izbirki vse premalo upoštevajo tiste vrste in primeri, pri katerih bi obvezno delovali.

Pozdrav vsem rojškom in čitatevem tega lista!

Frank Kaušek, naročnik.

PROTIVERSKI POKRET V RUSIJI

POLITIČNI UMORI V NEMČIJI

Tri sto smrtnih žrtev so zahtevali lani v Nemčiji politični zločini. Tako so ugotovili v berinskom parlamentu, ko je bilo govora o zadnjem držnem in brutalnem političnem umoru v Hamburgu.

Umori iz političnih nagibov so vedno znatenje nezdravih razmer. Vsaka država ima za seboj dobe, v katerih se je politično življenje zapletalo do tolike mere, da so iskanekateri elementi solucij sredtvom političnih atentatov ali celo umorov. Vedno pa je bilo to združeno ali s čiščenjem v času po prekoračenih krizah, ali pa z blizajočo se kritično peripetijo.

V Nemčiji je politični umor že dolgo tako rekoč na dnevnem redu. Pred svetovno vojno so bili tamkaj politični atentati domala sploh neznani, s katastrofo, ki je zadevalo staro državo z izidom svetovne vojne, pa se je stvar temeljito spremenila. Politični prevrati, ki je odpinili monarhijo in militarno kastno kasto z vsemi šovističnimi priveski, se je izvršil sicer razmeroma mirno. Toda postal je pričetek srdite notranje borcev, v kateri je slovo za socialno politično preverbo celotnega državnega ustroja. Že brž v pričetku sta se izkristalizirala poleg drugih političnih skupin in struj tudi dva ekstremna politična tabora, skrajna desница in skrajna levica. Levica je že v pričetku nastopala s točnim jasnim programom in odločno takto, ko in je kratko in malo stremela temeljnem preobratom v smislu komunizma. Zadeva pa je na odločen odpor zmrzih strank, pripadajočih socialističnemu taboru in mesčanski sredini. Mesčanska desница je bila sicer prav tako nasprotnik komunistom, toda ni prihajala praktično doči v poštovanju, ker je bila razbita in depimirana po vojni katastrofi. All udejstvovala se je kljub temu po posameznikih in pa po tajnih asocijacijah, ki so spričajo majhne politične veje skusale ravno s posodo političnih umorov odstraniti njih nesistematične ljudi. Iz tega stremljenja so zrasli pučisti in povzročitelji prosluh političnih umorov, znanih pod imenom "Feme-morde", ki so pokazali ogromno posuvelost teh krogov.

All polagoma so si desničarski ekstremistični elementi silno opomogli in končno dosegli tudi veliko politično organizacijo v hitlerjanstvu. Hitlerjevi, ki jih predstavlja nacionalno-socialna stranka, so postali celo nadaljno velika dela nemškega naroda. Njihov program, njihova takтика, vsa njihova mentalita razkriva toliko zabudo, toliko kult surove sile in nasilja, tako napravljena mreža so rojakom kakor napravljena drugim narodom, da se človek dvajsetega stoletja in posebno se povojo do temu ne more dovolj naučiti. All zgrajanje ne pomaga nikam.

Nov železen rudnik.

V Tušiloviču so odkrili nov železen rudnik. Odkril ga je zagrebški odvetnik dr. Stepan Kavčič, ki je dobil z nekim drugim avokatom iz Zagreba tudi dovoljenje za izkorisťanje rudnika. V rudi je do 60 odstotkov železa.

VABILO
SLOVENSKO PODPORNO DRUŠTVO
SV. JOŽEFA ŠT. 57, K.S.K.J.

PRIREDI SVOJO

SPOMLADNO VESELICO

v soboto, dne 11. aprila 1931

v Dvorani Slovenskega Doma
AMERICAN SLOVENIAN AUDITORIUM

253 Irving Avenue Brooklyn, N. Y.

SVIRAZNJI "PALACE HALL" ORKESTER

VREDNOSTNE NAGRADA!

Krasna "Telechrome" Električna Ura, ter najboljši "Westinghouse"

Likalnik (Electric Iron).

KEGLJANJE ZA DOBITKE!

Prvi dobitek \$8., Drugi \$5., Tretji \$3.

ULJUDNO VAS VABIMO, DA SE UDELEŽITE
ZARAVE BO DOVOLJ ZA VSAKOGAR

Izvrstno posrežbo vsem zagotavlja — Odbor.

Vstopnina 50c.

Cekiranje oblike 10c.

"Izginiti mora vsaka slovenska beseda"

mor. Hitlerjevi so svoje pristaže takoj preprijali z duhom načelne nestrnosti in nasilnosti, da se jim za doseg postavljeni ciljev nobeno sredstvo ne zdi nedopustno ali napeno. Postavili so teda primereno nasprotje temu, kar predstavlja težnje komunistov, samo da stopejo po etičnih vrednotah še za prečiščenje.

In ta dva nemška tabora sta se postavili v arenu političnega življenja kot nasprotna si pola ter se v enem lotila naloge, da se med seboj pobijata z vsemi sredstvi nasilstva. Odtod neprestani poboji in spopadi, bodisi v masah, bodisi kot osebna obračunavanja. Politični umori tudi spadajo v ta koncept, in zares se jih ni nabrala majhna vrsta.

Na sredi med desničarskimi in levničarskimi ekstremisti stoji nemška politična sredina. Ta mora obdajati napad z leve in desne. Aljnjena nalogu ni samo to; njena historična dolžnost je tudi v tem, da onemogoči nadaljnjo pusurovstvo in podvajanje, da omogoči razumevanje, slovenskih pa ne smejo brati. Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati. Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih. Oblasti so prvočno izhajajoča lista dovolile in pred pravilno izjavili v svojem pozivu dejali:

"Davti je njegova ekselencija Alojzij Fogač, tržaški škof, sprejet v avdijenju predsednika zveze dobrovoljcev, ki mu je uradno sporočilo, da bo izjavil srečnega, da sam blagoslovil zastave mest iz odrešenih pokrajiny".

Tako je bila zatrica zadnjina tiskana beseda in stotisoč Jugoslovjanov v Julijski Krajini nimajo sedaj niti ene same tiskovine v svojem jeziku.

Fašistične oblasti so posegle tudi po cerkevih knjigah. Nedavno je izšla v Gorici pod naslovom "Vermir Del" zbirka slovenskih pridig, namenjenih duhovščini v onih krajinah, kjer ljudstvo ne razume italijanskega pridiga. Ker pa je že mnogo duhovnikov, ki ne znajo dobro slovenskega jezika, je bila izdaja take knjige nujno potrebna. Toda čim je knjiga izšla, so jo oblasti zbrane in natisnjene izvode zaplenile.

Enaku usodo je doletela tudi molitvenik za otroke pod imenom "Jasni se". Očvidno je fašizem odločen zabranil sleherno tiskano slovensko besedo, da bi tako izpolnil svojo napoved, da bo v petih letih slovenski jezik popolnoma izginil.

Organ čeških klerikalcev "Lidove Listy" prinaša obširni članek pod naslovom: "Muke slovenskih katolikov v Italiji spominjajo na čase katakomb". V članku pravi list med drugim:

Znano je, da so jugoslovanski katoliki na poziv zagrebškega nadškofa dr. Bauerja molili na dan sv. Jožeta za svoje slovanske brate v Italiji, ki jim fašizem brani razgovor z Bogom v njihovem materinskem jeziku. Nato pravi članek: "Krvice in nezakonitosti, ki se vrše nasproti slovenskemu narodu v Italiji odtujejo prebivalstvo od Boga in cerkev in ga gonijo v brezbožje in komunizem. Nihče nima moči, da bi nastopil proti temu".

Na koncu naglaša članek potrebo po akciji vsega katoliškega sveta, da se katoliški Slovani v Italiji osvobode neprijateljev svete cerkve.

V Trstu se fašistovski dobrovoljci iz Julijske Krajine z velikim pomolom pripravljajo na nedejško mašo. Dan za dnem objavljajo po listih dolge pozive in navodila za to ceremonijo. Pozvali so zastupnike vseh članov v Julijski Krajini, naj se udeležijo te množi. Dobili so tudi že nekaj edajvorov, ki so jih drugega za drugim objavili v tržaških dnevnikih.

"Il Piccolo" je objavil nov poziv fašistovskih dobrovoljcev. Med drugim pravi ta poziv:

"Ljudstvo Julijske Krajine ne bo prišlo v mesec, da bi izmobilno balkanske manifestacije. Zbral se bo vzdano okrog praporov svojih občin in se udeležilo blagoslavlja, ki ga bo tržaški škof poddelil slavnim praporom. V resnem molku, brez nepotrebnih govorov. Brez odviknega petja. Tako bo ljudstvo odgovorilo z grica sv. Justa onim, ki so si u-

pali mlajagati blazne hipoteke na njej, katerih pomen ni prepojen s dejelo".

Na drugem mestu je "Il Popolo" objavil to le skofovo pismo:

"S prošnjo, da bi objavili v Vašem cenjenem listu v spolnolitvah poročila, ki so ga objavili listi o bla-

goslovitvi zastav julijsko-krajiških mest pri Sv. Juriju, Vam prilagam:

Zastupniku dobrovoljcev Julijske Kraje dr. Gregu, ki se mu je predstavil in ga prosil, da bi blagoslov zastave odrešenih mest, je podpisani sprejet to prošnjo in dr.

Gregu izrazil naslednjo izjavbo, da se dobesedno objavi v listih:

"Ko so mi pomenili, ker "katoliškemu skofu" je očitno, da so hoteli podprtiti politični moment napovedane dogodka, da so hoteli kakor se listi v svojih komentarjih direktivno izražajo, pokazati svetu, da zabeležili, kakor je to zahteval državnik, ki ga je očitno, da so hoteli podprtiti politični moment napovedane dogodka".

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Na sredini med desničarskimi in levničarskimi ekstremisti stoji nemška politična sredina. Ta mora obdajati napad z leve in desne. Aljnjena nalogu ni samo to; njena historična dolžnost je tudi v tem, da onemogoči nadaljnjo pusurovstvo in podvajanje, da omogoči razumevanje, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Italijanski listov in knjig ne razumejo, slovenskih pa ne smejo brati.

Zato se tudi vedno bolj mnoge primeri, da kaznujejo oblasti Slovencev zaradi raznih prestopkov, ki so jih zagresili v nepoznavanju zagonov. Da bi se temu odpomogla, je sklenila skupina slovenskih intelijentov izdajati periodično brošuro pod naslovom "Gospodar", ki bi tolmatačila italijanske zakone in razmotrovala pred vsemi o gospodarskih vprašanjih ter poročala tudi o važnih dogodkih.

Tržaški škof je bil že pred časom ustavljen zgodnji slovenski list, ki je izhajal v Julijski Krajini, goriska Družina", takoj pa so ljudem stali samo štiri molitveniki. Slovenci v Julijski Krajini se tako vzgajajo v popolne analibete, ker Ital

**POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI
PESMI IN POEZIJE**

KNJIGARNA GLAS NARODA
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

**: : : IGRE : : :
RAZNE POVESTI IN
ROMANI**

MOLITVENIKI

SVETA URA

v platno vez 30

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez 30

NEBEŠA NAŠ DOM

v imitirano usnje vez 1-

v usnje vez 1.50

v fino usnje vez 1.60

RAJSKI GLASOVI

v platno vez 30

v usnje vez 1.20

v fino usnje vez 1.50

v najfinješe usnje vez 1.60

v bel celluloid vez 1.50

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez 30

v usnje vez 1.80

v fino usnje vez 1-

v najfinješe usnje vez 1.20

v bel celluloid vez 1.20

Hrvatski molitveniki:

Utjeha starosti, fina vez 1-

naftinješka vez 1.60

Slava Bogu a mri ljudem, fina vez 1.60

naftinješka vez 1.60

Zvonice neboski, v platno 30

fina vez 1-

Vjenče, naftinješka vez 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladine)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano 30

v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me 30

fino vezano 35

Key of Heaven:

fino vezano 35

v usnje vezano 70

v najfinješe usnje vezano 1.20

(Za edrake)

Key of Heaven:

v celoid fino vezano 1.20

v celoid najfinješi vez 1.50

v fino usnje vezano 1.60

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje verano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje verano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Angleško-slovensko berilo 2-

Angleško-slov. in slov. angli. slovar 30

Amerikanci in Amerikanci (Trunk) 1.50

Angeljska služba ali nauk kako se naj strelje v sk. masi 10

Boj načeljivim boleznim 75

Cerkničko jesere 1.20

Domadi hivinsodravnik, trd. vez 1.50

Domadi hivinsodravnik, broš 1.25

Domadi zdravnik po Knajpu:

trd. vez 1.50

broširano 1.25

Gospodnjstvo 1.20

Govedoreja 1.50

Hitri računar 35

Jugoslovija, Melik I. zvezek 1.50

2. zvezek, 1-2 snopli 1.20

Kletarstvo (Skalicky) 2.00

Kratica srbska gramatika 30

Kratica zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 2

Kako se postane državljan Z. B. 36

Kako se postane američki državljan 15

Kritiko drevljena na knetek 30

Drobiz, in razne povesti 25

spisal Milčinski 35

Darovana, zgodovinska povest

Decke Eliza 40

Dalmatinske povesti 35

Dolga roka 50

Do Ohrada in Bitolla 70

Doli z srčjem 50

Don Kifas iz La Manche 40

Dve silki, — NJiva, Starka — (Meško) 60

Devica Orleanška 50

Duhovni boj 50

Dodek je pravil; Marinka in Škratljak 40

Elizabeth 35

Fabijan ali cerkev v Katakombah 45

Fran Baron Trosk 35

Filozofska zgodba 50

Fra Diavolo 50

Gozdovnik (2. zvezka) 1.20

Gospodarska sveta 40

Godčevski katekizem 25

Gostilne v starici Ljubljani 50

Grčka in Mytologija 1-

Gesarji 75

Gusar v obiskih 50

Hadži Morat (Tolstoj) 40

Hadi papeža, vez 1-

Hladenčem, I. zv. 50

Hlekterjev met 50

Hedvika 40

Hudi čast, Blage dole, veseloigr 35

Helena (Kmetova) 40

Hudo Bredno (II. sv.) 35

Humoreska, Grotoske in Satira,

vesano 30

broširano 25

Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: 2 zvezka 150

Igralni letkorazvedevali 2.50

Igralne broširane 30

Igralce 35

Jagnje 30

Janko in Melko (za otroke) 30

Jornal Zmagovat, Med planovi 50

Jutri (Strug) trd. v. 30

broš 20

Jurčevi spisi: Popola Indaja vseh 10 zvezkov, Isto venitn 10-

Isto venitn 40

Sosedov sin, broš 6. avtok: Dr. Zelen — Tugomir broširano 30

Kakovo je bilo? 30

Juan Misericia (Povesti in igre) 30

Kakovo sem se ja likal (Alešovč) I. sv 30

Kakovo sem se ja likal (Alešovč) II. sv 30

Kakovo sem se ja likal (Alešovč) III. sv 30

Korciške knjige, povest in igre, novi in stare v Knjigari 30

Krvava novica 30

Kukurja pri knjigovali gredi metel 30

Kaj je ja Meriška mojala 30

Kanaki 30

Kraljev pot v igro 30

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BORIS RIHTERŠIČ:

PES

All naj vam povem zgodbo, ki mi jo je povedal eden tistih, ki so v vojni nekaj izkusili? Čujejo jo prav tako, kakor mi je sam pravil!

Takrat smo bili še sami mladi fantje. Iz Šol so nas poklicali in poslali na rusko fronto. Iz nas so ustavili stotinjo, namestu tiste, ki so jo Rusi nekaj dni razibili tako temeljito, da se je jih je od dvesto moč vrnilo komaj petnajst. Ti so nas potem učili in naročeno nam je bilo, naj se jim pokorimo.

Eden med njimi, precej star Poljak, je bil prav čudak. Tam nekje blizu, kjer se je bil vršil boj, je bil doma, in vsak košček zemlje v bližini je poznal. Kadark je prisluhovil, naj gremo naprej in prečimmo ravnino, ki je ležala pred nami, se le vslej ponudil sam. In naj se je zgodilo karkoli, on je ostal zmeraj neranjen.

S seboj v jarku je imel psa. Bog ve, kje ga je pobral? Tovariš, ki je prišel že pred nami, mi je povedal, da ga je menda prinesel vsega izstradanega od doma. In ta pes kuštrav, ušiv in ves umazan in baten, ki ga je bilo v jarku zmeraj več ko dovolj, je bil edino na svetu, za kar je še maral. Gorje tiskemu, ki bi se bil pes samo dotaknil! Od svojega mu je dajal jesti, čeprav je bilo hrane tako malo in je vselej vsega še tako slaba, da je bil človek lačen, čeprav si je z njo napočnil želodec.

Neko noč je prisluhovil, da ga je utihnil, kakor bi nekaj premišljal. Zdaj pa se je pognal navzgor in skočil iz jarka. Videl si, kako se je krčevito s prednjima tacama oprigel roba in skoraj zdrsnil nazaj. Toda obdržal se je in je lignil v daljavki, ki so jo še zmeraj razsvetljevali ruski žarkometi.

Ta se ne vrne več, — mi je rekel tovaris, ki je stal zraven meñe vse videv. Razstrele, ga kakor si.

Tedaj je priletela krogla, ki se je razpoložila ob njegovih čelad. — Naglo sva se umaknila v zavetje. Moral sem obvezati novinco, ki je bil skuplji in tako sem čisto pozabil na Poljaka in psa. Pa tudi — danes bi se bil morda nečesa takega spomnil — takrat pa je bil čisto drugače. Takrat smo za taki reči opeljeli. Preveč smo imeli opravka s svojimi lastnimi misli in skrbmi, da bi se bili utegnili brigati za druge.

Nisem bil še z zavezovanjem gotov, ko je stopil k meni tovaris, ki je prej z menoj gledal, kako je pes pobegnil iz jarka. Sklonil se je k meni in me poklical. Ko sem komkal, sem šel k njemu in ga vpraval, kaj hoče.

— Poglej! — mi je rekel in pokazal proti čelnicu oviram. Naglo sem pogledal iz jarka. Tam sem zagledal psa, ki je stal kakor črna senca v luči žarometa in tulli.

Njegov gospodar leži tam, — mi je rekel tovaris. — Dobro sem ga videl, ko je padel.

— Škoda psa! — sem mu dejal.

— Prav pogrešali ga bomo. Čeprav nam ni bilo dosti do njega, ga bomo vendar pogrešali. Pa tudi Po-

Toda preden so bili na pol poti, so jih krogle podile.

Ko smo bili malo nato spet v jarku in se začeli iskati, smo videli, da se nas ni vrnilo nit polovico. In med onimi, ki jih ni bilo nazaj, je bil tudi Poljak.

Tedaj pa se je zgodilo nekaj čudnega. Pes, ki je doletel mirno ležal v kotu in dremal, se je nenačoma prebudoval in dvignil glavo.

— Vrača se, — je dejal tovaris. — Videl je, da mu ne more nič pomagati in zdaj prihaja nazaj.

Toda pes ni bilo. Zazdele se mi je celo, da se teljenje oddaljuje, in potem je vse umolknilo.

— Zadet je, — je zamrimal tovaris. — Ne bo ga več. Škoda.

Počem se je z drugega konca priplazil častnik in nam naročil, naj pazmo, ker pripravljajo Rusi napad. To skoraj ni bilo verjetno, a vendar smo moral ugobiti in se na vse pripraviti.

Ko sva tako napeto čakala, se je zgodilo nekaj, kar mi ostane v spominu do sodnega dne. Začul sem, kako se nekaj giblje v bližini. Misili sem, da je Rus, ki ni dovolj oprozen. Krčevito sem prijal za puško, pripravljen, da sprožim takoj, ko bo treba. Naglo sem dvignil glavo, pokukal čez rob jarka....

... in zagledal sem psa. V soju žarometa, ki je prav tisti trenutek spet osvetil poljan, sem videl, kako se je plazil proti jarku in včel za seboj nekaj, kar je bilo podobno človeku. Ko sem bolj natanko pogledal, sem opazil, da je bil to naša voda.

Tudi drugi so to videli. Trije so naglo planili ven in ga med točko krogel prinesli na varno.

Bil je nevarno ranjen in odrezat, saj mu moral nogo.

Štirinajst dni nato me je zadela ista usoda in poslali so me v bolnišnico. Tam sem ga dobil. Ležal je v posteli zraven mene in na teleh je bilo ležišče psa, ki mu je takrat rešil življenje.

— Vidite, — je končal prijatelj.

Dost sem izkušil v vojni. Vse sem moral pretrpeti. Pomanjkanje, bojnišnico, groz, vse, vse, toda najbolj mi je ostal v spominu tisti prizor, ko sem videl psa, ki je reševal svojega gospodarja.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove.

Uprava "G. N."

SEDEM KNJIG za \$2.

DEDEK JE PRAVIL...

Knjiga za mladino, ki vsebuje dve ljubki pravile. — Knjiga je bogato okrašena s slikami.

MESIJA

Razprava verske vsebine, katera je spisal bivši ljubljanski kneskoš.

MLADIM SRCEM

Morda se noben slovenski pisatelj ne zna tako pogodbiti v strokovo dušo, kot se zna Ksaver Meško. Knjiga je bogato ilustrirala Šantel.

SUNEŠKI INVALID

Povest za slovensko ljudstvo, v kateri so opisani razburljivi doživljaji mladega mornarja.

PARIŠKI ZLATAR

Skrajno zanimiva zgodovinska povest iz dobe francoskega kraja Ludovika XIV. Izšla je v treh natisnih, kar znači, da je bilo po njej veliko povgrajevanje.

BALKANSKO-TURŠKA VOJNA

181 strani debela knjiga s slikami. V nji je natančno opisana vojna, ki je bila predhodnica našega osvobodenja.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR

Vsebuje zanimive članke, povesti, zanimivosti, pesmi, itd.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

PASJE VPREGE

Sovjetske vojske organizacije, na prvem mestu Zrakoplovno kemčno društvo, so pričele gojiti stražne in vpregne pse. Omenjeno društvo je prevzel tudi organizacijo posebnih skupin psov, določenih za varnostno službo v tvornicah, podjetjih, kolektivih in sovjetskih gospodstvih itd. Mnogi pri "Aviohima" so že "zaposleni" v raznih podjetjih. V zadnjem času vzgajajo zelo intenzivno vpregne pse za promet. Te dni se je pričela grandiozna vožnja kamčatskih psov na črti Ural-Moskva. Pot je dolga 3000 km in drži v Sverdlovskem (bivšega Jekaterimburga) čez Ural v Krasnotatarsk po gozdih poteh in čez reko do Sarapula in Kazana ter v Nižnji Novgorod in Moskvo.

— Vrača se, — je dejal tovaris.

— Videl je, da mu ne more nič pomagati in zdaj prihaja nazaj.

Toda pes ni bilo. Zazdele se mi je celo, da se teljenje oddaljuje, in potem je vse umolknilo.

— Zadet je, — je zamrimal tovaris.

— Je zamrimal tovaris.

— Zadet je, — je zamrimal tovaris.

